

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 355. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591131955024/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

c) Cap. XIV. — Om Seneca se note b til VII. discurs. Skriftet om sindets ro er en af hans bekendteste dialoger. — Om Julius Canus jfr. I. discurs note d. — I Falsters eget exemplar af bogen er her tilskrevet en ved bogens indbinding beskadiget note med henvisning til Senecas skrift *De Ira* (om vreden) samt til Lampridius' biografi af kejser Heliogabal c. 16. Om Lampridius se X. discurs note p.

d) Cat. c. 55. — Om Sallust og hans skrift om *Catilina* se XI. discurs note l. — Falster har iøvrigt ikke ret i at betragte soldaterne som de egentlige bødler; med udtrykket fulddbyrdere af dødsstraf (*rerum capitalium vindices*) tænkes der sikkert på virkelige bødler.

e) VIII, 672. — Om Lucanus se note i til XXXVI. discurs.

f) Cap. 32. — Om Sveton og hans kejsersbiografier se note d til V. discurs. Fortællingen illustrerer *Caligulas* hensigtsløse grusomhed.

g) Cap. 15. — Den nævnte straf var uiovlig, og fortællingen anføres for at vise kejser *Claudius'* tankeløshed og hastværk.

h) Cap. 34. — Fortællingen skal illustrere *Claudius'* grusomhed. Den gammeldags henrettelse bestod i at blive pisket ihjel. Tibur er det nuværende Tivoli, 3—4 mil øst for Rom.

i) *Declam.* I. cap. X. — Om *Quintilian* se note l til V. discurs. De såkaldte deklamationer er ikke hans personlige værk, men snarere elevs øvelsesarbejder; jfr. note b til XXXVIII. discurs.

j) VIII, 4, 2. — Om *Valerius Maximus* se note t til IV. discurs. — I Falsters eget exemplar af bogen er her tilskrevet en note om bødleres meget ærefulde og ansete hverv i Georgien og andensteds med en henvisning til *Acta Eruditorum* 1720. Noten er beskadiget ved bogens indbinding.

k) *De Judiciis* L. III, c. 16. — *Carlo Sigonio*

var en italiensk humanist (1520—84), forfatter af en del skrifter om Roms historie og antikviteter. — I Falsters eget exemplar af bogen er her tilskrevet en henvisning til *Valerius Maximus* V, 4, 6, p. m. 474. — Se om denne note t til IV. discurs.

l) L. VIII, c. 7 § 4. — Om grammatikeren *Pollux* og hans værk *Onomastikon* se note f til XXXII. discurs. Citatet anføres på Græsk og oversættes på Latin.

m) P. m. 803. — Om *Plutark* og hans sammenlignende biografier se V. discurs note f. *Agis* IV var konge i Sparta 244—41 f. Chr. og søgte at gennemføre gennemgribende reformer i styrelsen, men blev styrtet og dødsdømt. *Kleomenes* III (236—21 f. Chr.) genoptog med større held hans reformplaner. — Citatet anføres på Græsk og oversættes på Latin. — Dekade betyder et tital, en tier.

n) *Act. Apost.* XVI, 35, 38. — Skriftstedet lyder: Men da det var blevet Dag, sendte Høvedsmændene Stadstjenerne (ordret: Stokkemændene) og sagde: lader de Mennesker løs. — — — Men Stadstjenerne kundgjorde disse Ord for Høvedsmændene; og de frygtede, da de hørte, at de var Romere.

o) *Genes.* XLIX, vs. 10. — Skriftstedet lyder: Der skal ikke vige Spir fra Juda og Læremester fra hans Fødder, førend *Siloh* skal komme, og Folkene skal hænge ved ham. — Ordet indgår som led i *Jakobs* profetier om sine sønners (de tolv stammers) fremtid.

p) V. Buxtorf. *Catal. Tmem.* 84. — Familien *Buxtorf* udgjorde et helt dynasti af orientaler i Basel; om den ældre *Buxtorf* se XL. discurs note m. Det citerede værk hedder *Catalecta philologico-theologica* etc. og udkom i Basel 1707; det skyldes *Johann B.*, d. 1732, brodersøn af den ældre *Johan B.s* sønnesøn; *Tmem* er det græske ord for afsnit. — *Onkelos* er det almindelig brugte (men urigtige) navn på ophavsmanden til den såkaldte babyloniske targum (o: oversættelse fra Hebraisk til Aramaisk) af loven. (*Chal-*